

Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşlerinin Bazı Eğilimleri Açısından İncelenmesi

Yunus ARSLAN¹, Figen ALTAY²

¹ Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Denizli

² Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Ankara

Yazışma Adresi: Yunus Arslan, Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Kınıklı Kampüsü, 20020, Kınıklı / Denizli. E-posta: yarslan@pau.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerini, onların bazı eğilimleri açısından saptamak ve bu görüşler arasında cinsiyete, hizmet yılına ve mezun oldukları bölüme göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmektir. Çalışmaya Denizli ili merkez ilçedeki ilköğretim okullarında görev yapan 425 sınıf öğretmeni katılmıştır. Çalışmada veri toplama araçları olarak, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerine yönelik “olumlu” ve “olumsuz” ifadelerin aynı cümlede yer aldığı ve öğretmenlerin bunlardan birini tercih ederek yanıtladıkları, uzman görüşlerine başvurularak hazırlanan 5 soruluk “Beden Eğitime İlişkin Kişisel Görüşler Anketi” ve “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Elde edilen veriler tanımlayıcı istatistik (frekans- yüzde) ve Ki-Kare testi kullanılarak çözümlenmiştir. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi 0.05 olarak belirlenmiştir. Anket sonuçlarına göre, sınıf öğretmenlerinin % 88.2’si ilköğretimin birinci kademesinde beden eğitimi derslerinin işlenmesinin önemli olduğuna inanmakta; % 54.4’ü beden eğitimi dersi işlemek istemekte; % 86.1’i bedensel olarak aktif olmayı sevmekte; % 78.1’i kaliteli bir beden eğitimi dersinin öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu kabul etmekte ve % 23.8’i de beden eğitimi dersi işlemek için kendisini yeterli görmektedir. Ankette yer alan ifadelerde tercih edilen seçeneklerden bazılarında, sınıf öğretmenlerinin cinsiyetine, hizmet yılına ve mezun oldukları bölüme göre istatistiksel olarak anlamlı farklar bulunmuştur ($p<0.05$). Sonuç olarak, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinin ders programları içindeki değerini anladıkları; fakat yeterli bilgi ve deneyime sahip olmadıkları için bu dersi işlemek istemedikleri yorumu yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni, Beden eğitimi, Akademik performans

Examining of Classroom Teachers’ Views on Physical Education in Terms of Their Some Dispositions

ABSTRACT

The purpose of this study was to determine classroom teachers’ views on physical education in terms of their some dispositions, and to analyze the differences among classroom teachers’ views according to gender, teaching experiences and qualifications. The sample of the study consisted of 425 classroom teachers working in the elementary schools in Denizli. During the study, “The Questionnaire of Personal Opinions Towards Physical Education” which contains 5 “positive” and “negative” statements prepared by experts’ advices and “Personal Information Form” completed as instruments to gather data. Descriptive (frequency-percentage) and Chi-Square, test were used for analyzing data. For statistic analysis, significance level was 0.05. According to results of questionnaire, % 88.2 of classroom teachers supported the idea that to have physical education in the elementary school is important; % 54.4 of them want to teach physical education as a classroom teacher; % 86.1 of them like being physically active; % 78.1 of them believe that a high quality physical education has a positive effect on students’ academic performance and finally, % 23.8 of them consider their self as competent in teaching physical education. The study also shows that there were significant differences according to classroom teachers’ gender, teaching experiences and qualifications in some of chosen answers in statements in the questionnaire ($p<0.05$). As a result, it can be interpreted that classroom teachers perceive the value of physical education in curriculums; but they do not want to teach this lesson because of they do not have adequate information and experience.

Keywords: Classroom teacher, physical education, academic performance

GİRİŞ

Beden eğitimi dersinin amacı, sadece kısa vadede elde edilecek atletik kazanımlar için değil, aynı zamanda aktif bir yaşam tarzı için gerekli esaslara yönelik fiziksel uygunluğu geliştirmek ve çeşitli motor becerileri, sportif bilgiyi ve diğer birçok yeteneği öğretmek olmalıdır (Shepard 2000, Sallis ve McKenzie 1991). Yapılan birçok çalışmada (Green ve ark 2005, Taras 2005, Penney ve Jess 2004, Sallis ve ark 2000), çocukluk dönemindeki fiziksel etkinliğe katılım seviyesinin, yetişkinlik döneminde de fiziksel etkinliğe devam etme davranışını önemli oranda etkilediği belirtilmiştir. Bu nedenle fiziksel etkinliğin yaşam boyu sağlığa ilişkin yararlarını anlamak için çocukluk döneminde önemli fırsatların elde edilebileceği söylenebilir. Araştırmalar (Guan ve ark 2005, Datar ve Sturm 2004, Levin ve ark 2001), okullardaki hareket programlarının, çocukların fiziksel etkinlik ve fiziksel uygunluk düzeyinin artırılması için önemli bir araç olarak kullanılabileceğini göstermiştir.

Birleşik Devletler, Hastalık ve İnsan Servisleri Bölümü (1996)'ne göre düzenli fiziksel etkinlik; genel erken ölüm, kalp hastalıkları sonucu ölüm, şeker hastalığı, yüksek tansiyon, bazı kanser türleri ve yüksek kolesterol gibi sağlık problemlerinin seviyesini düşürebilmekte ya da önleyebilmektedir (NASPE 2005). Vücudun genel kan dolaşımına olumlu katkıda bulunan fiziksel etkinlik; beyne kan akışını, norepinefrin ve endorfin salınımını artırmaktadır. Bunlar, stresi azaltmada, iyi ruh hali geliştirmede, egzersiz sonrası sakinleşme etkisi sağlamada ve bunların sonucunda başarıyı artırmada oldukça etkili olmaktadır (Taras 2005).

Geçmişte birçok okul yöneticisi ve öğretmen, öğrenci akademik başarısını ön planda tutmakta ve spor yapmanın bu başarıyı elde etme yolunda önemli bir engel olduğunu düşünmekteydi. Oysaki, öğrenci akademik başarısı ile fiziksel etkinlik ve spora katılım arasındaki ilişkiyi inceleyen birçok çalışmada (Castelli ve ark 2007, Oh ve ark 2003, Oja ve Jurimae 2002, Field ve ark 2001, Dexter 1999, Caterino ve Polack 1999, Knight ve Rizzuto 1993) anlamlı pozitif ilişkiler bulunmuş, çok az sayıda çalışmada (74, 30) ise bu ilişki zayıf olarak bulunmuş ya da bulunamamıştır. Dexter (1999), teorik spor bilgisi edinme yeteneğinin akademik performansa yansıtılabilecek diğer alan bilgilerini edinme yeteneği ile yakından ilişkili olduğunu belirtmektedir. Araştırmacıya göre, teorik spor bilgisinin, spor performansını etkileyen önemli bir faktör olduğu düşünülürse, akademik performansla spor performansı arasında da anlamlı bir ilişkinin var olduğu söylenebilir. Coe ve ark (2006), beden eğitimi dersleri aracılığıyla öğrencilerin fiziksel etkinlik düzeyini artırmanın; yoğunlaşmanın ve dikkatin artması sonucu diğer derslerdeki sıkıcılığı da azaltacağını vurgulamaktadırlar. Dahası araştırmacılar, etkinlikler sonucu kendine güveni artan öğrencinin, akademik

performansta önemli olan sınıf içi davranışlarının da olumlu yönde gelişeceğini belirtmişlerdir.

Dünyanın birçok ülkesinde, ilköğretim beden eğitimi derslerini işleme sorumluluğu tamamen sınıf öğretmenlerine bırakılmaktadır. Beden eğitimi dersi de dâhil olmak üzere birçok alanda ders verme işlevini yürüten sınıf öğretmenlerinin sahip olması gereken önemli özellikler bulunmaktadır. Bu özellikler, belirlenen hedeflere ulaşmada büyük bir sorumluluk üstlenen sınıf öğretmenlerinin, işlerini verimli bir şekilde ve ustalıkla yapmalarında olumlu yararlar sağlayacaktır. Saydam (2003)'a göre, etkili bir öğretim için nitelikli öğretmenlere gereksinim duyulur. Öğretmenlik, öğretimde uzmanlaşma isteyen bir meslektir. Bu meslekte yer alan bireylerin belli bir genel kültür birikimi, özel alan bilgileri ve öğretmenlik meslek yeterlilikleri ile donatılmış olmaları gerekmektedir. Programlarda öngörülen amaç ve hedefler doğrultusunda belirlenen ünitelerin, konuların uygulanmasında birincil görev öğretmene düşmektedir. Öğretmen, eğitim sisteminin temel öğesidir; yeteneği, bilgisi, donanımı ve eğitim için sağlanan olanaklar ölçüsünde görevini yerine getirmeye çalışır. Sönmez'e göre, öğretmenin "konu alanını çok iyi bilmesi, eğitim ve öğretimle ilgili bilgi, beceri ve tutumlarla donanık olması gerekmektedir. Öğretmendeki eksiklikler, tutarsızlıklar eğitim ortamını olumsuz yönde etkileyebilir. Bunun sonucu olarak sistem entropiye kayabilir. Başaran'a göre de, "Bir meslek adamının mesleğinde başarılı olup doyuma ulaşabilmesi için mesleğinin gereklerine inanması, mesleği için gerekenleri bilmesi ve uygulaması zorunludur. İnanma, bilme ve uygulama, öğretmenin duyuşsal, bilişsel ve devinimsel boyutlarını oluşturur (Saydam 2003).

Pehlivan ve ark (2005)'na göre ilköğretimde beden eğitimi, bir ders ve bir eğitim etkinliği olarak kuramsal düzeyde programlarda belli bir yer tutmakta ve bu derslere belirli bir süre de ayrılmaktadır. Fakat başka alanlarda olduğu gibi programlara giren ilke ve konular, uygulamadaki etkinlikler ve bunların gerçekleşme oranları arasında çok önemli boşluklar bulunmaktadır. Ülkemizde ilköğretim 1-5 sınıflarında beden eğitimi dersi gereken düzeyde işlenmemektedir. Beden eğitimi dersine ayrılan süreler diğer derslerle karşılaştırıldığında beden eğitimi dersinin % 6.6 oranında olduğu görülür. Sınıf öğretmeni diğer derslere hazırlanmaktan, kendisini beden eğitimi dersine yeterince hazırlayamamaktadır. Ancak planlarında beden eğitimi dersini işlemiş olarak gösterme yoluna gittiği de bir gerçektir. Koçyigit ve Öztürk (1991), sportif eğitimin en önemli devresini kapsayan ilköğretim okullarındaki beden eğitimi etkinliklerinin günümüzde gerek uygulanışı, gerekse öğrencilere sağlanan spor ortamları açısından yeniden planlama ve programlama ihtiyacında olduğunu belirtmektedirler. Ülkemizde beden eğitimi derslerine gereken önemin verilmemesinin nedenlerinin başında, okul idarelerinin ve ilköğretim müfettişlerinin gerekli hassasiyeti

göstermemeleri ve beden eğitimi derslerinin diğer derslerin açıklarının kapatılması amacıyla kullanılması gelmektedir. Dolayısıyla sınıf öğretmenlerinin beden eğitiminin amaçlarından uzaklaştıkları ve kendilerini bu konuda yeni bilgilerle güncelleme ihtiyacı duymadıkları, hatta beden eğitimi ders saatlerini, diğer derslerin takviyesi amacıyla kullandıkları gözlenmektedir (Ocak ve Tortop 2006). Alan dışı, yani sınıf öğretmenliği programından mezun olmayan bireylerin sınıf öğretmeni olarak atanmaları ve sınıfların kalabalık olması da kaliteli bir beden eğitimi dersi işlemenin önündeki engellerdendir.

Moore ve ark (1997) ve Thompson (1996), yaptıkları çalışma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi yeterli düzeyde yürütecek niteliklerden yoksun olduğunu; bunun başlıca nedeninin ise öğretmen yetiştirme programlarındaki eksikliklerden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin beden eğitime yönelik duyuşsal eğilimi öğrenci başarısı üzerinde de etkilidir. Xiang ve ark (2002) ve Portman (1996), yaptıkları çalışma sonucunda, beden eğitime yönelik iyi eğitim almamış birçok öğretmenin beden eğitime karşı olumsuz tutumlar beslediklerini ortaya koymuşlardır. Xiang ve ark (2002), beden eğitimiyle ilgili bir alan çalışmasına katılan sınıf öğretmenlerinin çalışma öncesi ve sonrası davranışsal eğilimlerini incelemişlerdir. Çalışma sonuçları, bu kursa katılan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi işlemeye istekli olmadıklarını ve beden eğitimi öğretiminin karmaşık doğasını gözlemleyen öğretmenlerin beden eğitime yönelik olarak yeterince donanımlı olmadıklarını anladıklarını ortaya koymuştur. Faucette ve Patterson (2001), çalışmaları sonucunda, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi işleme konusunda ilgisiz olduklarını, beden eğitimi dersi sırasında öğrencilerle mümkün olduğunca az etkileşime girdiklerini ve konunun öğretim sorumluluğuna yönelik olarak karşı konulmaz - olumsuz tutumlar sergilediklerini belirtmişlerdir.

Özellikle beden eğitimi derslerinde ön plana çıkan olumsuz durum, müzik ve resim gibi uygulamalı alanlar başta olmak üzere diğer alanlarda da gözlenmektedir. Sınıf öğretmenlerinin uygulamalı ve teorik alanlarda yeterli düzeyde bilgiye sahip olmadığını, bu nedenle işledikleri derslerin yeterince verimli olmadığını gösteren birçok çalışma bulunmaktadır (Saydam 2003, Şahin 2002, Uysal 2003). Matematik, Türkçe ve Sosyal Bilgiler gibi alanlarda yapılan çalışmalarda (Pilten ve Ünal 2006, Kılıç 2005, Yapıcı ve Demirdelen 2007) da bu derslerin sınıf öğretmenleri tarafından işlenmesi sonucu ortaya çıkan olumsuzluklar dile getirilmektedir. Çeşitli disiplinlerde yapılan araştırmaların ortak sonuçlarından en önemlisi olarak, sınıf öğretmenlerinin üniversite eğitimleri sırasında belirtilen alanlarla ilgili yeterli seviyede eğitime ve alan deneyimine sahip olmamaları gösterilebilir.

Genel eğitimin bir parçası olan beden eğitimi çocukların bütünsel gelişimine hareket deneyimleri

aracılığıyla katkıda bulunur. Sistematik bir şekilde yürütülen beden eğitimi dersleri, çocuklara, hareket etme yeteneklerini artırma, fiziksel uygunluklarını sürdürme, sağlık bilgileri elde etme, yaşam etkinlikleriyle ilgili becerileri geliştirme ve olumlu sosyal becerileri elde etme konularında oldukça faydalı olacaktır (Pangrazi 2001). Yapılan açıklamalardan hareketle, sınıf öğretmenlerinin ilköğretim okullarında verilen beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerinin, onların bazı eğilimleri açısından belirlenmesinin, ilköğretimin birinci kademesinde işlenen beden eğitimi derslerinin günümüzdeki durumu hakkında ipucu niteliğinde bilgiler vereceği düşünülmektedir. Bu nedenle çalışmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerini, onların bazı eğilimleri açısından saptamak ve bu görüşler arasında cinsiyete, hizmet yılına ve mezun oldukları bölüme göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmektir.

MATERYAL ve METOT

Araştırmanın yöntemi, olayları, olguları doğal koşulları içerisinde incelemeyi hedefleyen alan araştırması yöntemidir. Araştırmada ise tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlar. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Önemli olan, bilinmek istenen şeyin gözlenip, belirlenebilmesidir (Karasar 2003). Bu çalışmada bu yöntem ile elde edilen bulgular, istatistiksel tekniklerle değerlendirilmiştir.

Araştırma Grubu: Araştırmanın sınırlandırılmış çalışma evrenini, Denizli ili merkez ilçede resmi ilköğretim okullarının birinci kademesinde görev yapan 779 erkek ve 723 kadın, toplam 1502 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Örneklem olarak 2006-2007 bahar ve 2007-2008 güz eğitim-öğretim dönemlerinde Denizli ilinde görev yapan 204 erkek ve 221 kadın olmak üzere toplam 425 sınıf öğretmenine ulaşılmıştır. 1500 eleman büyüklüğündeki bir evren 306 elemanla temsil edilebilmektedir (Gay ve Airasion 2000). Buradan hareketle çalışmanın evreni temsil ettiği söylenebilir. Alan uygulamasına katılan sınıf öğretmenlerine ait kişisel bilgiler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Sınıf Öğretmenlerine Ait Kişisel Bilgiler

		n	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	221	52
	Erkek	204	48
	Toplam	425	100
Yaş	25 - 29	52	12.2
	30 - 35	139	32.7
	36 - 40	58	13.6
	41 - 45	85	20.0
	46 ve üstü	91	21.4
Hizmet Yılı	5 yıl ve altı	16	3.8
	6 - 10 yıl	96	22.6
	11 - 15 yıl	98	23.1
	16 - 20 yıl	62	14.6
	21 - 25 yıl	87	20.5
	26 yıl ve üstü	66	15.5
Mezun Olunan Bölüm	Eğitim Fakültesi	189	44.5
	Fen - Edebiyat Fak.	39	9.2
	Eğitim Yüksekokulu	150	35.3
	Diğer	47	11.1

Veri Toplama Aracı: Araştırmada veri toplama araçları olarak, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüşlerine yönelik “olumlu” ve “olumsuz” ifadelerin aynı cümlede yer aldığı ve öğretmenlerin bunlardan birini tercih ederek yanıtladıkları, araştırmacı tarafından geliştirilen 5 soruluk “Beden Eğitime İlişkin Kişisel Görüşler Anketi” ve “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Oluşturulan anket için uzman görüşüne (program geliştirme uzmanı, ölçme ve değerlendirme uzmanı) başvurulmuş ve belirlenen beş değişken (eğilim) açısından kullanılmasının uygun olduğuna karar verilmiştir.

Verilerin Toplanması: Araştırmanın yapılacağı okullar için Denizli Valiliği Millî Eğitim Müdürlüğü’nden gerekli izinler alındıktan sonra belirlenen okullara gidilerek “Beden Eğitime İlişkin Kişisel Görüşler” anketi bizzat araştırmacı tarafından toplam 450 sınıf öğretmenine uygulanmıştır. Uygulama sonucu toplanan anketler tek tek incelenmiş; eksik ve yanlış doldurulan 25 ölçek

araştırma kapsamından çıkarılmıştır. Veriler 2006-2007 Bahar ve 2007-2008 Güz yarıyollarında toplanmıştır.

Verilerin Analizi: Alan çalışması sonucu elde edilen veriler tanımlayıcı istatistik (frekans- yüzde) ve Ki-Kare testi kullanılarak çözümlenmiştir. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi 0.05 olarak belirlenmiştir.

BULGULAR

Araştırmada yer alan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla uygulanan “Beden Eğitimi Dersine İlişkin Kişisel Görüşler Anketi” ne ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2 incelendiğinde, “İlköğretim birinci kademedede beden eğitimi derslerinin işlenmesi önemlidir - önemli değildir.” ifadesinde sınıf öğretmenlerinin % 88.2’si “önemlidir” seçeneğini tercih etmiştir. “Sınıf öğretmeni olarak beden eğitimi dersi işlemek istiyorum-istemiyorum.” ifadesinde sınıf öğretmenlerinin % 54.4’ü “istiyorum” seçeneğini işaretlemiştir. “Bedensel olarak aktif olmayı seviyorum – sevmiyorum.” ifadesinde sınıf öğretmenlerinin % 86.1’i “seviyorum” seçeneğini tercih etmiştir. Sınıf öğretmenlerinin % 78.1’i “Kaliteli bir beden eğitimi dersinin öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumlu bir etkisi” “vardır” seçeneğini tercih ederken, % 21.9’u ise “yoktur” seçeneğini tercih etmiştir. Son olarak, sınıf öğretmenlerinin % 23.8’i “Beden eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli “görüyorum” seçeneğini tercih ederken, % 76.2’si ise bu ifadede “görmüyorum” seçeneğini işaretlemiştir.

Araştırmada yer alan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri arasında cinsiyete göre anlamlı bir fark olup olmadığını saptamak amacıyla hesaplanan Ki-Kare testi sonuçları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 2. Beden Eğitimi Dersine İlişkin Kişisel Görüşler Anketine Ait Frekans ve Yüzde Değerleri

Görüşler		f	%	Toplam N
1. İlköğretim birinci kademedede Beden Eğitimi derslerinin işlenmesi	ÖNEMLİDİR	375	88.2	425
	ÖNEMLİ DEĞİLDİR	50	11.8	
2. Sınıf öğretmeni olarak Beden Eğitimi dersi işlemek	İSTİYORUM	231	54.4	425
	İSTEMİYORUM	194	45.6	
3. Bedensel olarak aktif olmayı	SEVİYORUM	366	86.1	425
	SEVMİYORUM	59	13.9	
4. Kaliteli bir Beden Eğitimi dersinin öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumlu bir etkisi	VARDIR	332	78.1	425
	YOKTUR	93	21.9	
5. Beden Eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli	GÖRÜYORUM	101	23.8	425
	GÖRMÜYORUM	324	76.2	

Tablo 3. Cinsiyet Değişkenine Göre Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşler

Görüşler	Cinsiyet		Toplam	X ²	SD	p	
	Kadın	Erkek					
İlköğretim birinci kademedeki Beden Eğitimi derslerinin işlenmesi	Önemlidir	200	175	375	2.270	1	0.136
	Önemli Değildir	21	29	50			
	Toplam	221	204	425			
Sınıf öğretmeni olarak Beden Eğitimi dersi işlemek	İstiyorum	106	125	231	7.575	1	0.006*
	İstemiyorum	115	79	194			
	Toplam	221	204	425			
Bedensel olarak aktif olmayı	Seviyorum	193	173	366	0.566	1	0.485
	Sevmiyorum	28	31	59			
	Toplam	221	204	425			
Kaliteli bir Beden Eğitimi dersinin öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumlu bir etkisi	Vardır	176	156	332	0.623	1	0.481
	Yoktur	45	48	93			
	Toplam	221	204	425			
Beden Eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli	Görüyorum	37	64	101	12.533	1	0.001*
	Görmüyorum	184	140	324			
	Toplam	221	204	425			

* p<0.05

Tablo 3'te görüldüğü gibi, yapılan ki-kare testi sonucunda, "Sınıf öğretmeni olarak beden eğitimi dersi işlemek istiyorum - istemiyorum." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, cinsiyet değişkenine bağımlılığının istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($X^2_{(1)} = 7.575$; $p < 0.05$) ve "Beden eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli görüyorum - görmüyorum." ifadesinde tercih edilen seçeneğin cinsiyet değişkenine bağımlılığının istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($X^2_{(1)} = 12.533$; $p < 0.05$) belirlenmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri arasında hizmet yılına göre anlamlı bir fark olup olmadığını saptamak amacıyla hesaplanan Ki-Kare testi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4'te de görüldüğü gibi, sadece "Beden eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli görüyorum - görmüyorum" ifadesinde tercih edilen seçeneğin, hizmet yılı değişkenine bağımlılığının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı ($X^2_{(5)} = 11.001$; $p > 0.05$) belirlenmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri arasında mezun oldukları bölüme göre

anlamlı bir fark olup olmadığını saptamak amacıyla hesaplanan Ki-Kare testi sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5 incelendiğinde, "İlköğretim birinci kademedeki beden eğitimi derslerinin işlenmesi, "önemlidir - önemli değildir." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, mezun olunan bölüm değişkenine bağımlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki-kare testi, değişkenler arasındaki bağımlılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir ($X^2_{(3)} = 8.067$; $p < 0.05$). Ayrıca, "Bedensel olarak aktif olmayı seviyorum - sevmiyorum." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, mezun olunan bölüm değişkenine bağımlılığının istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($X^2_{(3)} = 17.247$; $p < 0.05$) ve yine "Kaliteli bir beden eğitimi dersinin öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumlu bir etkisi vardır - yoktur." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, mezun olunan bölüm değişkenine bağımlılığının istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($X^2_{(3)} = 10.519$; $p < 0.05$) belirlenmiştir.

Tablo 4. Hizmet Yılı Değişkenine Göre Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşler

Görüşler	Hizmet Yılı	Önemlidir	Önemli Değildir	Toplam	X ²	SD	p
İlköğretim birinci kademedeki Beden Eğitimi derslerinin işlenmesi	5 yıl ve altı	15	1	16	12.359	5	0.030*
	6-10 yıl	83	13	96			
	11-15 yıl	84	14	98			
	16-20 yıl	51	11	62			
	21-25 yıl	76	11	87			
	26 yıl ve üstü	66	0	66			
	Toplam	375	50	425			
Sınıf öğretmeni olarak Beden Eğitimi dersi işlemek	Hizmet Yılı	İstiyorum	İstemiyorum	Toplam	27.617	5	0.000*
	5 yıl ve altı	3	13	16			
	6-10 yıl	39	57	96			
	11-15 yıl	53	45	98			
	16-20 yıl	37	25	62			
	21-25 yıl	63	24	87			
26 yıl ve üstü	36	30	66				
	Toplam	231	194	425			
Bedensel olarak aktif olmayı	Hizmet Yılı	Seviyorum	Sevmiyorum	Toplam	14.979	5	0.010*
	5 yıl ve altı	13	3	16			
	6-10 yıl	86	10	96			
	11-15 yıl	80	18	98			
	16-20 yıl	46	16	62			
	21-25 yıl	80	7	87			
26 yıl ve üstü	61	5	66				
	Toplam	366	59	425			
Kaliteli bir Beden Eğitimi dersinin öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumlu bir etkisi	Hizmet Yılı	Vardır	Yoktur	Toplam	31.905	5	0.000*
	5 yıl ve altı	15	1	16			
	6-10 yıl	61	35	96			
	11-15 yıl	68	30	98			
	16-20 yıl	52	10	62			
	21-25 yıl	74	13	87			
26 yıl ve üstü	62	4	66				
	Toplam	332	93	425			
Beden Eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli	Hizmet Yılı	Görüyorum	Görmüyorum	Toplam	11.001	5	0.051
	5 yıl ve altı	2	14	16			
	6-10 yıl	24	72	96			
	11-15 yıl	15	83	98			
	16-20 yıl	13	49	62			
	21-25 yıl	30	57	87			
26 yıl ve üstü	17	49	66				
	Toplam	101	324	425			

* p<0.05

Tablo 5. Mezun Olunan Bölüm Değişkenine Göre Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşler

Görüşler	Fakülte	Önemlidir	Önemli Değildir	Toplam	X ²	SD	p
İlköğretim birinci kademedeki Beden Eğitimi derslerinin işlenmesi	Eğitim Fak.	173	16	189	8.067	3	0.045*
	Fen-Edebiyat	30	9	39			
	Eğitim Y.O.	133	17	150			
	Diğer	39	8	47			
	Toplam	375	50	425			
Sınıf öğretmeni olarak Beden Eğitimi dersi işlemek	Fakülte	İstiyorum	İstemiyorum	Toplam	7.521	3	0.057
	Eğt. Fak.	102	87	189			
	Fen-Edeb. Fak.	16	23	39			
	Eğitim Y.O.	92	58	150			
	Toplam	231	194	425			
Bedensel olarak aktif olmayı	Fakülte	Seviyorum	Sevmiyorum	Toplam	17.247	3	0.001*
	Eğt. Fak.	172	17	189			
	Fen-Edeb. Fak.	26	13	39			
	Eğitim Y.O.	130	20	150			
	Toplam	366	59	425			
Kaliteli bir Beden Eğitimi dersinin öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumlu bir etkisi	Fakülte	Vardır	Yoktur	Toplam	10.519	3	0.015*
	Eğt. Fak.	141	48	189			
	Fen-Edeb. Fak.	25	14	39			
	Eğitim Y.O.	125	25	150			
	Toplam	332	93	425			
Beden Eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli	Fakülte	Görüyorum	Görmüyorum	Toplam	2.164	3	0.539
	Eğt. Fak.	49	140	189			
	Fen-Edeb. Fak.	6	33	39			
	Eğitim Y.O.	36	114	150			
	Toplam	101	324	425			

* p<0.05

TARTIŞMA

Bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerini saptamak ve bu görüşler arasında cinsiyete, hizmet yılına ve mezun oldukları bölüme göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek amaçlanmıştır.

“İlköğretim birinci kademedeki beden eğitimi derslerinin işlenmesi önemlidir - önemli değildir.” ifadesinde sınıf öğretmenlerinin % 88.2’si “önemlidir” seçeneğini tercih ederken, % 11.8’i “önemli değildir” seçeneğini tercih etmiştir. Ocak ve Tortop (2006) yaptıkları çalışmada, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin % 95.5’inin “beden eğitiminin amaçlarından bir tanesi de genel eğitimin amaçlarına hareket yoluyla katkıda bulunmaktır” ifadesine destek verdiğini belirtmişlerdir. Doğan (2000) yaptığı çalışma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin ilköğretim birinci kademe beden eğitimi derslerini yararlı gördüklerini belirtmiştir. Bu sonuçlar, araştırma bulgularımızla benzerlik göstermektedir. “Sınıf öğretmeni olarak beden eğitimi dersi işlemek istiyorum- istemiyorum.” ifadesinde sınıf öğretmenlerinin % 54.4’ü “istiyorum” seçeneğini tercih ederken, % 45.6’sı beden eğitimi dersi

işlemek “istemiyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Tercih edilen seçeneklerin oranları birbirine yakın olmakla birlikte bu bulgu benzer araştırmalarla (Ocak ve Tortop 2006, Taşmektepligil ve ark 2006, Kangalgil ve Dünmez 2003) zıt sonuçlar ortaya koymaktadır. Bulgularımıza göre, sınıf öğretmenlerinin gerekli donanıma sahip oldukları taktirde beden eğitimi dersi işlemekten zevk alacakları yorumu yapılabilir. Faucette ve ark (2002) yaptıkları çalışma sonucunda, destekleyici ve sürekli profesyonel gelişim programlarının sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi programlarını doyurucu bir şekilde geliştirdiğini vurgulamışlardır. Davis ve ark (2005) da, ekip gelişim çalışmalarına katılan öğretmenlerin sınıflarında önerilen öğretim uygulamalarını daha iyi yerine getirdiğini ve uygun niteliklere sahip beden eğitimi koordinatörü ve öğretmenlerle çalışmanın, okul beden eğitimi programlarının başarılı bir şekilde tamamlanmasını sağladığını belirtmişlerdir. Bu çalışmalardan elde edilen sonuçlar, araştırmamızdan elde edilen bulguları desteklemektedir.

Sınıf öğretmenlerinin % 78.1’i “Kaliteli bir beden eğitimi dersinin öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumlu bir etkisi” “vardır”

seçeneğini tercih ederken, % 21.9'u ise "yoktur" seçeneğini tercih etmiştir. Bu bulgu, literatürdeki benzer çalışmalarla (Castelli ve ark 2007, Oh ve ark 2003, Oja ve Jurimae 2002, Field ve ark 2001, Dexter 1999, Caterino ve Polack 1999, Knight ve Rizzuto 1993) aynı sonuçları ortaya koymuştur. Benzer olarak araştırmamızda da sınıf öğretmenleri, beden eğitimi derslerinin öğrenci akademik başarısı üzerinde etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Sınıf öğretmenlerinin % 23.8'i "Beden eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli "görüyorum" seçeneğini tercih ederken, % 76.2'si ise bu ifadede "görmüyorum" seçeneğini işaretlemiştir. Kurt ve Taşkaya (2007) ve Ocak ve Tortop (2006) yaptıkları çalışma sonunda, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi işlemek için fiziksel olarak kendilerini yeterli hissetmediklerini ortaya koymuşlardır.

Araştırmanın bulgularına göre, "İlköğretim birinci kademedede beden eğitimi derslerinin işlenmesi önemlidir - önemli değildir." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, cinsiyet değişkenine bağımlı olmadığı; "Sınıf öğretmeni olarak beden eğitimi dersi işlemek istiyorum - istemiyorum." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, cinsiyet değişkenine bağımlı olduğu; "Bedensel olarak aktif olmayı seviyorum - sevmiyorum." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, cinsiyet değişkenine bağımlı olmadığı; "Kaliteli bir beden eğitimi dersinin öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumlu bir etkisi vardır - yoktur." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, cinsiyet değişkenine bağımlı olmadığı ve son olarak "Beden eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli görüyorum - görmüyorum." ifadesinde tercih edilen seçeneğin cinsiyet değişkenine bağımlı olduğu görülmektedir. "Sınıf öğretmeni olarak beden eğitimi dersi işlemek istiyorum - istemiyorum." ifadesinde tercih edilen seçenekle, "Beden eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli görüyorum - görmüyorum." ifadesinde tercih edilen seçeneklerdeki istatistik-sel farklar; bu iki ifade de daha fazla olumlu görüşe sahip olan erkekler lehine gelişmiştir. McKenzie ve ark (1999)'na göre, daha aktif öğretmenler, öğrencilerin fiziksel uygunluk etkinliklerine katılımını artırmaktadır. Çalışma fiziksel olarak daha aktif olan sınıf öğretmenlerinin daha kaliteli beden eğitimi dersi işlediklerini öne süren hipotez için destekleyici bulgular ortaya koymaktadır. Araştırmamızda ortaya çıkan bu farkların, fiziksel etkinlik ve sportif etkinliklerle daha çok ilişkili olan beden eğitimi dersine, fiziksel olarak daha aktif olan erkek öğretmenlerin daha fazla ilgi göstermesinden kaynaklandığı düşünülebilir.

"İlköğretim birinci kademedede beden eğitimi derslerinin işlenmesi önemlidir - önemli değildir." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, hizmet yılı değişkenine bağımlı olduğu; "Sınıf öğretmeni olarak beden eğitimi dersi işlemek istiyorum - istemiyorum." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, hizmet yılı değişkenine bağımlı olduğu; "Bedensel olarak aktif

olmayı seviyorum - sevmiyorum." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, hizmet yılı değişkenine bağımlı olduğu; "Kaliteli bir beden eğitimi dersinin öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumlu bir etkisi vardır - yoktur." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, hizmet yılı değişkenine bağımlı olduğu ve "Beden eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli görüyorum - görmüyorum" ifadesinde tercih edilen seçeneğin, hizmet yılı değişkenine bağımlı olmadığı görülmektedir. Hizmet yılı değişkenine göre ortaya çıkan farkların genellikle daha fazla olumlu görüşe sahip olan 20 yılın üzerinde hizmet yılına sahip sınıf öğretmenleri lehine olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç, meslekte yeni olan sınıf öğretmenlerinin yeterince eğitilmiş olmadıkları için bu derste faydalı olamayacaklarını düşünmelerinden kaynaklanıyor olabilir. Benzer birçok çalışma (Ocak ve Tortop 2006, Taşmektepligil ve ark 2006, Davis ve ark 2005, Pehlivan ve ark 2005) bu bulguyu desteklemektedir.

"İlköğretim birinci kademedede beden eğitimi derslerinin işlenmesi önemlidir - önemli değildir." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, mezun olunan bölüm değişkenine bağımlı olduğu; "Sınıf öğretmeni olarak beden eğitimi dersi işlemek istiyorum - istemiyorum." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, mezun olunan bölüm değişkenine bağımlı olmadığı; "Bedensel olarak aktif olmayı seviyorum - sevmiyorum." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, mezun olunan bölüm değişkenine bağımlı olduğu; "Kaliteli bir beden eğitimi dersinin öğrencilerin akademik performansı üzerinde olumlu bir etkisi vardır - yoktur." ifadesinde tercih edilen seçeneğin, mezun olunan bölüm değişkenine bağımlı olduğu ve "Beden eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli görüyorum - görmüyorum." ifadesinde tercih edilen seçeneğin mezun olunan bölüm değişkenine bağımlı olmadığı görülmektedir. Mezun olunan bölüm değişkenine göre ortaya çıkan farkların tamamı, verilen ifadelerde daha fazla olumlu görüşe sahip olan Eğitim Fakültesi ve Eğitim Yüksekokulu mezunu sınıf öğretmenleri lehine olmuştur. Şirin ve Bozkurt (2005), sınıf öğretmenleriyle yaptığı benzer bir çalışmada Eğitim Fakültesi ve Eğitim Yüksekokulu mezunu sınıf öğretmenlerinin tutum ve beden eğitimi öğretme tekniklerini kullanma ve uygulama derecelerine yönelik puanlarının, Fen-Edebiyat Fakültesi ve diğer bölümlerden mezun olan sınıf öğretmenlerine göre daha yüksek olduğunu bulmuştur. Mezun olunan bölüm değişkenine göre yalnızca iki ifadede farka rastlanmamıştır. Bu ifadelerden, "Sınıf öğretmeni olarak beden eğitimi dersi işlemek istiyorum - istemiyorum." ifadesinde, Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu ve diğer bölümlerden mezun sınıf öğretmenleri olumsuz görüş olan "istemiyorum"u daha fazla tercih ederken; "Beden eğitimi dersi işlemede kendimi yeterli görüyorum - görmüyorum." ifadesinde ise mezun olunan bölüm gruplarındaki sınıf öğretmenlerinin tamamı olumsuz görüş olan "görmüyorum"da yoğunlaşmışlardır.

Pehlivan ve ark (2005) çalışmalarında, sınıf öğretmenlerinin % 48'inin üniversite eğitimleri sırasında aldıkları beden eğitimi dersini yeterli bulmadığını belirtmişlerdir. Kurt ve Taşkaya (2007) çalışmalarında, görüşme yapılan bütün katılımcıların hizmet öncesi eğitimleri sırasında beden eğitimi ve öğretimine yönelik ders aldıklarını, ancak bu derslerin uygulamada faydasını görmediklerini, beden eğitimiyle ilgili hizmet içi eğitim düzenlenmediğini ve katılımcıların tamamına yakınının hizmet içi eğitim almadıklarını ortaya koymuştur. Doğan (2000) ise çalışmasında, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ile ilgili formasyon eğitimine ihtiyaç duyduklarını vurgulamaktadır. Bu sonuçlar araştırma bulgularımızı destekler niteliktedir. Araştırmamızdan elde edilen bulgulara göre, üniversite eğitimleri sırasında beden eğitimi dersi almayan ve yeterince alan deneyimine sahip olmayan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi işlemek istemedikleri ve hangi bölümden mezun olursa olsun, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi alanında yeterince eğitime sahip olmadığı için kendini bu dersi işlemede yeterli görmediği yorumu yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Castelli, D.M., Hillman, C.H., Buck, S.M., Erwin, H.E. Physical Fitness and Academic Achievement in Third- and Fifth-Grade Students. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 2007; 29: 239-252.
- Caterino M. C., Polak, E. D. Effects of 2 types of activity on the performance of 2nd-, 3rd- and 4th-grade students on a test of concentration. *Percept Mot Skills*. 1999; 89:245-248.
- Coe, D.P., Pivarnik, J.M., Womack, C.J., Reeves, M., Malina, R.M. Effect of Physical Education and Activity Levels on Academic Achievement. *Medicine and Science in Sports and Exercise*. 2006; Vol 38 no 8: 1515-1519.
- Datar, A., Sturm, R. Physical Education in Elementary School and Body Mass Index: Evidence from the Early Childhood Longitudinal Study. *American Journal of Public Health*; 2004: 94(9): 1501-1506.
- Davis, K. S., Burgeson, C. R., Brener, N. D., McManus, T., Wechsler, H. The relationship between qualified personnel and self-reported implementation of recommended physical education practices and programs in U. S. Schools. *Research Quarterly for Exercise and Sport*. 2005; Vol. 76, No. 2: 202-211.
- Dexter T. Relationship between sport knowledge, sport performance and academic ability: empirical evidence from GCSE Physical Education. *General Certificate of Secondary Education*. *J Sport Sci*. 1999; 17:283-295.
- Doğan, E. Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Uygulamalarının Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü - İlköğretim Anabilim Dalı. Afyon Karahisar Kocatepe Üniversitesi. 2000.
- Faucette, F. N., Nugent, P., Sallis, J. F., McKenzie, T. L. "I'd Rather Chew on Aluminum Foil." Overcoming Classroom Teachers' Resistance to Teaching Physical Education. *Journal of Teaching in Physical Education*. 2002; 21(3), April.
- Faucette, N., Patterson, P. Classroom teachers and physical education: What they are doing and how they feel about it. *Education*. 2001; Vol. 110, No. 1: 108-114.
- Field T., Diego M., Sanders C.E. Exercise is positively related to adolescents' relationships and academics. *Adolescence*. 2001; 36(141):106-110.
- Gay, L.R., Airasion, P. *Educational Research*. Merrill Publishing: New Jersey. 2000.
- Green. K., Smith, A., Roberts, K. Young people and lifelong participation in sport and physical activity: a sociological perspective on contemporary physical education programmes in England and Wales. *Leisure Studies*, 2005; Vol. 24, No. 1: 27-43.
- Guan, J., McBride, R., Xiang, P. Chinese teachers' attitudes toward teaching physical activity and fitness. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*. 2005; Vol. 33, No. 2: 147-157.
- Kangalgil, M. Dönmez, B. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri (Sivas Örneği). *Milli Eğitim Dergisi*. 2003; 159: 20-24.
- Karasar, N. *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım. 2003.
- Kılıç, Y. İlköğretim okullarında Türkçe eğitimiyle ilgili problemler üzerine bir araştırma. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 2005; Cilt. 13, No. 1: 81-92.
- Knight D, Rizzuto T. Relations for children in grades 2, 3, and 4 between balance skills and academic achievement. *Percept Mot Skills*. 1993; 76:1296-1298.
- Koçyiğit, F., Öztürk, F. İlkokul ve ilköğretim okullarında beden eğitimi dersi uygulama sorunu. *Birinci Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu*. İzmir: MEB Yayınları. 1991.
- Kurt, Y., Taşkaya, S.M. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersinde karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. 5. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu. 02-03 Kasım. Adana.Çukurova Üniversitesi. 2007.
- Levin, S., McKenzie, T.L., Hussey, J.R., Kelder, S.H., Lyle, L.A. Variability of Physical Activity During Physical Education Lessons AcrossElementary School Grades. *Measurement In*

- Physical Education And Exercise Science, 2001; 5(4): 207-218.
21. Moore, D., Webb, P., Dickson, S. Perceptions of preservice primary teachers in teaching personal development, health and physical education. (Ed. J.J. Walkuski, S.C. Wright, S.K.S. Tan)'da The World Conference on Teaching, Coaching and Fitness Needs in Physical Education and the Sport Sciences (144-152). Singapore: AIESEP. 1997.
 22. McKenzie, T. L., LaMaster, K. J., Sallis, J. F., Marshall, S. J. Classroom teachers leisure physical activity and their conduct of physical education. Journal of Teaching in Physical Education. 1999; 19(1), October.
 23. National Association for Sport Physical Education (NASPE). Physical Education for Lifelong Fitness: The physical best teacher's guide. (İkinci Baskı). Champaign: Human Kinetics. 2005.
 24. Ocak, Y., Tortop, Y. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi derslerine ilişkin genel görüşleri ve beden eğitimi derslerini yürütürken karşılaştıkları sorunları. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. 3-5 Kasım MUĞLA. 2006.
 25. Oh SY, Kim WK, Jang YA, Won HS, Lee HS, Kim SH. Academic performan-ce of Korean children is associated with dietary behaviours and physical status. Asia Pac J Clin Nutr. 2003; 12(2):186-192.
 26. Oja L, Jurimae T. Physical activity, motor ability, and school readiness of 6-year-old children. Percept Mot Skills. 2002; 95(2):407-415.
 27. Pangrazi, R.P. Dynamic Physical Education for Elementary School. Allyn & Bacon, Boston. 2001.
 28. Pehlivan, Z., Dönmez, B., Yaşat, H. Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüşleri. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 2005; (X) 3:51-62.
 29. Penney, D., Jess, M. Physical Education and Physically Active Lives: A Lifelong Approach to Curriculum Development. Sport, Education and Society, 2004; Vol. 9, No. 2: 269-287.
 30. Pilten, P., Ünal, E. Sınıf Öğretmeni Adaylarının Matematğe Karşı Tutumları. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi. 14-16 Nisan 2006. Gazi Üniversitesi / Ankara.
 31. Portman, P.A. Preservice elementary education majors beliefs about their elementary physical education classes (Pt. 1). Indiana Association for Health, Physical Education, Recreation and Dance Journal, 1996; 25 (2): 25-28.
 32. Sallis, J.F., Prochaska, J.J., Taylor, W.C. A review of correlates of physical activity of children and adolescents. Medicine Science in Sport and Exercise. 2000; 32(5): 963-975.
 33. Sallis, J.F., McKenzie, T.L. Physical education's role in public health. Research Quarterly for Exercise and Sport. 1991; 62 (2): 124-137.
 34. Saydam, R. İlköğretim Okulu I ve II. Devre Müzik Eğitiminde Eğitimi Sorunu. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, 30-31 Ekim 2003, İnönü Üniversitesi, Malatya. 2003.
 35. Shepard, R.C. The legacy of physical education: Influences on adult lifestyles. Pediatric Exercise Science. 2000; 12(1): 34-50.
 36. Şahin, K. İlköğretim Birinci Kademedeki Müzik Derslerine İlişkin Öğretmen Görüşleri(Uşak İli Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Afyon Karahisar, Kocatepe Üniversitesi. 2002.
 37. Şirin, E.F., Bozkurt, İ. İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi ile ilgili tutum ve uygulamaları. 4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu. 10-11 Haziran. Bursa. 2005.
 38. Taras, H. Physical Activity and Student Performance at School. 2005; J Sch Health; 75(6):214-218.
 39. Taşmektepligil, M.Y., Yılmaz, Ç., İmamoğlu, O., Ağaoğlu, Y.S. İlköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyi ve bu konudaki yeni yaklaşımların değerlendirilmesi. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. 3-5 Kasım MUĞLA. 2006.
 40. Thompson, K. Physical education and sport in Hunter region primary schools. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Newcastle Üniversitesi, Yeni Güney Galler. 1996.
 41. U.S. Department of Health and Human Services (USDHHS). Physical activity and health: A report of the surgeon general executive summary. Atlanta: USDHHS, CDC, National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion. 1996.
 42. Uysal, S. Sınıf Öğretmeni Yetiştiren Yükseköğretim Kurumları ve Bu Kurumlarda Uygulamaya Konulan Sanat Eğitimi Ders Programları. Kastamonu Eğitim Dergisi. 2003; Cilt. 11, No. 1: 121-130.
 43. Yapıcı, M., Demirdelen, C. Teachers' Views with Regard to the Primary 4th Grade Social Sciences Curriculum. Elementary Education Online, 6(2), 204-212, <http://ilkogretim-online.org.tr>. 2007.
 44. Xiang, P., Lowy, S., McBride, R. The impact of a field-based elementary physical education methods course on preservice classroom teachers' beliefs. Journal of Teaching in Physical Education, 2002; 21(2): 145-161.